

Σύμφωνα με απαντήσεις 617 μαθητών Γυμνασίων και Λυκείων της Μαγνησίας σε έρευνα για χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών

Χασίς και έκσταση από τα 13

Ενδιαφέροντα στοιχεία για τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών, παράνομων και μη, από τον μαθητικό πληθυσμό της Μαγνησίας, προκύπτουν από την επεξεργασία 617 ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν σε Γυμνάσια και Λύκεια του Νομού στο πλαίσιο πανελληνίας έρευνας.

Ρεπορτάζ:

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΤΑΣΣΟΠΟΥΛΟΥ

Η πανελλήνια έρευνα στο σχολικό πληθυσμό για τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών (έρευνα ESPAD) αποτελεί την 7η κατά σειρά, η οποία ξεκίνησε το 1984 από την Ψυχιατρική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών και συνεχίζεται έως σήμερα από το ΕΠΠΣΥ, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα διαχρονικής παρακολούθησης της εξέλιξης του φαινομένου στη χώρα μας τα τελευταία 25 χρόνια.

Η έρευνα ESPAD που στη Μαγνησία έγινε σε συνεργασία με το Κέντρο Πρόληψης "Πρόταση Ζωής" μελετά την επικράτηση και τα χαρακτηριστικά της χρήσης νόμιμων και παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών.

Επίσης, διερευνά ευρύτερα θέματα της συμπεριφοράς των μαθητών όπως τις φιλικές σχέσεις, τη βίαιη συμπεριφορά, τη σχολική επίδοση, τη κοινωνικοοικονομικά και ψυχοκοινωνικά χαρακτηριστικά των μαθητών, κτλ.

Το 2011 η έρευνα ESPAD υλοποιήθηκε από το ΕΠΠΣΥ σε συνεργασία και με την υποστήριξη του ΟΚΑΝΑ και των Κέντρων Πρόληψης ΟΚΑΝΑ/ Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Περιέλαβε 676 σχολικές μονάδες και συνολικά 37.000 μαθητές και μαθήτριες ηλικίας 13-19 ετών.

Η ολλολόγη των στοιχείων έγινε με τη χρήση ανώνυμου ερωτηματολογίου που χορηγήθηκε μέσα στην τάξη, χωρίς την παρουσία εκπαιδευτικού. Η συμμετοχή των σχολείων και των μαθητών στην έρευνα ήταν προαιρετική. Τα αποτελέσματα της έρευνας είναι αντιπροσωπευτικά για το σύνολο της χώρας, τις περιφέρειες και τους νομούς.

Στη Μαγνησία

Στο Ν. Μαγνησίας συμμετείχε στην έρευνα τυχαίο δείγμα 11 σχολικών μονάδων και συγκεκριμένα 6 Γυμνάσια και 5 Λύκεια. Τρία σχολεία (27,3%) αρνήθηκαν τη συμμετοχή και αντικαταστάθηκαν με άλλα σχολεία. Συνολικά στην έρευνα συμμετείχαν 634 μαθητές και ειδικότερα 309 αγόρια (48,7%) και 325 κορίτσια (51,3%). Ο ποιοτικός έλεγχος των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων οδήγησε στον αποκλεισμό 17 ερωτηματολογίων ως άκυρων (2,5%), εξαιτίας κυρίως του μεγάλου ποσοστού αουμπλήρωτων ερωτήσεων και συστηματικών ασυνεπειών.

Τα αποτελέσματα της έρευνας βασίστηκαν τελικά στα στοιχεία 617 ερωτηματολογίων.

Τα αποτελέσματα των σταθμισμένων αναλύσεων για τη χρήση καπνού, οινόπνευματών και παράνομων ουσιών (ναρκωτικών) στο Ν. Μαγνησίας, είναι αποκαλυπτικά.

Νόμιμες Ουσίες - Κάννισμα

Σύνολο: Ένας στους 5 μαθητές (18,5%) που συμμετείχαν στην έρευνα αναφέρει ότι κάπνισε (1 φορά) τον τελευταίο μήνα πριν από την έρευνα. Συστηματικός καπνιστής (καπνίζει καθημερινά) είναι 1 στους 7 (14,1%), ενώ ένας στους 19 (5,2%) είναι βαρής καπνιστής, κα-

πνίζει δηλαδή τουλάχιστον μισό πακέτο τσιγάρα την ημέρα.

Φύλο: Αγόρια και κορίτσια δεν διαφέρουν σημαντικά όσον αφορά το συστηματικό κάπνισμα αλλά σημαντικά υψηλότερο ποσοστό αγοριών από ό,τι κοριτσιών αναφέρουν ότι κάπνίζουν βαριά (7,7% και 2,9%, αντίστοιχα).

Ηλικία: Ένας στους 18 μαθητές ηλικίας 13-14 ετών (5,5%), ένας στους 12 ηλικίας 15-16 ετών (8,0%) και ένας στους τρεις ηλικίας 17-18 (31,8%) ετών κάπνίζουν. Ποσοστό 2,8% των μαθητών ηλικίας 13-14 ετών κάπνίζουν συστηματικά ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τους μεγαλύτερους μαθητές ανέρχεται σε 8,2% και 25,6% για τους μαθητές 15-16 ετών και 17-18 ετών, αντίστοιχα. Ποσοστό 1,1% των 13χρονων και 14χρονων και 2,8% των 15χρονων και 16χρονων κάπνίζουν βαριά ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τους 17χρονους και 18χρονους μαθητές ανέρχεται στο 8,2% (στατιστικά σημαντικές διαφορές υπάρχουν μόνο μεταξύ των μαθητών 17-18 ετών και των μικρότερων, ανεξαρτήτως συχνότητας καπνισματός).

Οινόπνευματώδη ποτά

Σύνολο: Τρεις στους πέντε μαθητές που συμμετείχαν στην έρευνα (57,7%) πίνουν κάποιο οινόπνευματώδες ποτό τουλάχιστον μία φορά το μήνα και ένας στους 10 (10,2%) τουλάχιστον 10 φορές το μήνα. Ένας στους τρεις μαθητές (36,8%) άνω των 14 ετών ήπιε τουλάχιστον 5 ποτά στη σειρά, τουλάχιστον μία φορά το μήνα πριν από την έρευνα, ενώ ένας στους 8 μαθητές όλων των ηλικιών (12,8%) έχει μεθύσει τουλάχιστον 3 φορές στη ζωή του.

Φύλο: Αγόρια και κορίτσια πίνουν οινόπνευματώδη ποτά και μεθούν σε παρόμοια ποσοστά αλλά όσον αφορά την υπερβολική κατανάλωση (περισσότερα από 5 ποτά στη σειρά) τα ποσοστά των αγοριών είναι σημαντικά υψηλότερα από εκείνα των κοριτσιών (47,6% και 27,0%).

Ηλικία: Ένας στους τρεις μαθητές ηλικίας 13-14 ετών (30,0%), ένας στους δύο ηλικίας 15-16 ετών (54,7%) και οκτώ στους δέκα ηλικίας 17-18 ετών (81,3%) πίνουν κάποιο οινόπνευματώδες ποτό τουλάχιστον μία φορά το μήνα. Τα ποσοστά για κατανάλωση οινόπνευματώδων ποτών τουλάχιστον 10 φορές το μήνα για τις 3 ηλικιακές ο-

μάδες ανέρχονται σε 2,8%, 8,1% και 17,3%, αντίστοιχα (στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ και των τριών ηλικιακών ομάδων).

Ένας στους τέσσερις μαθητές ηλικίας 15-16 ετών (28,1%) και δύο στους πέντε ηλικίας 17-18 ετών (44,7%) πίνουν τουλάχιστον 5 ποτά στη σειρά. Ποσοστό 3,9% των μαθητών ηλικίας 13-14 ετών, 10,0% των μαθητών ηλικίας 15-16 ετών και σημαντικά υψηλότερο ποσοστό (20,7%) μαθητών ηλικίας 17-18 ετών έχουν μεθύσει τουλάχιστον 3 φορές στη ζωή τους.

Παράνομες Ουσίες - Οποιαδήποτε παράνομη ουσία

Μαθητές 13-14 ετών: Ποσοστό 4,4% των μαθητών ηλικίας 13-14 ετών έχει κάνει χρήση οποιασδήποτε παράνομης ουσίας (κάνναβη ή/και έκσταση) τουλάχιστον μία φορά στη ζωή του, χωρίς να υπάρχουν διαφορές μεταξύ των δύο φύλων.

Μαθητές 15-19 ετών: Ένας στους 10 μαθητές (10,0%) ηλικίας 15-16 ετών και ένας στους 7 (14,3%) ηλικίας 17-18 ετών έχει κάνει χρήση οποιασδήποτε παράνομης ουσίας (κάνναβη, ηρωίνη, κοκαΐνη, κρακ, αμφεταμίνες, έκσταση, LSD, μαγικό μανιτάρι, GHB) τουλάχιστον μία φορά στη ζωή του, τα αγόρια σε σημαντικό υψηλότερο ποσοστό συγκριτικά με τα κορίτσια (17,4% και 8,8%, αντίστοιχα).

Κάνναβη

Σύνολο: Ποσοστό 9% των μαθητών που συμμετείχαν στην έρευνα έχει κάνει χρήση κάνναβης τουλάχιστον μία φορά στη ζωή του. Ποσοστό 5,4% αναφέρουν χρήση περισσότερες από 3 φορές.

Φύλο: Υψηλότερο ποσοστό αγοριών από ό,τι κοριτσιών (8,1% και 2,8%, αντίστοιχα) αναφέρει χρήση κάνναβης τουλάχιστον τρεις φορές στη ζωή του.

Ηλικία: Οι μαθητές ηλικίας 13-14 ετών αναφέρουν χρήση κάνναβης τουλάχιστον μία φορά στη ζωή τους σε ποσοστό 3,3% και χρήση τουλάχιστον 3 φορές σε ποσοστό 1,7%. Οι μαθητές ηλικίας 15-16 ετών αναφέρουν χρήση κάνναβης τουλάχιστον μία φορά στη ζωή τους σε ποσοστό 8,6% και χρήση τουλάχιστον 3 φορές σε ποσοστό 5,1% ενώ εκείνοι ηλικίας 17-18 ετών αναφέρουν χρι-

ση κάνναβης τουλάχιστον μία φορά στη ζωή τους σε ποσοστό 12,3% και χρήση τουλάχιστον 3 φορές σε ποσοστό 7,1%.

Πρόσφατη χρήση (μαθητές 15-19 ετών): Τουλάχιστον μία φορά τον τελευταίο χρόνο, έκαναν χρήση κάνναβης το 7,4% των μαθητών ηλικίας 15-16 ετών και 11,6% εκείνων ηλικίας 17-18 ετών. Για χρήση κάνναβης τον τελευταίο μήνα πριν από την έρευνα, τα αντίστοιχα ποσοστά είναι 3,4% και 5,3%. Αγόρια και κορίτσια δεν διαφέρουν σημαντικά στην πρόσφατη χρήση κάνναβης.

Έκσταση

Ποσοστό 3,3% των μαθητών όλων των ηλικιών έχουν κάνει χρήση της ουσίας έκσταση, χωρίς να υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των δύο φύλων και μεταξύ των τριών ηλικιακών ομάδων.

Εισπνεόμενες ουσίες

Ένας στους 8 μαθητές όλων των ηλικιών (12,3%) έχει κάνει χρήση εισπνεόμενων ουσιών (π.χ. κόλλα, βενζίνη) τουλάχιστον μία φορά στη ζωή του, χωρίς να παρατηρούνται στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των δύο φύλων (13,9% και 10,9%) ούτε μεταξύ των τριών ηλικιακών ομάδων.

Ηρεμιστικά/Υπνωτικά

Ποσοστό 7,9% των μαθητών έχει κάνει χρήση ηρεμιστικών ή υπνωτικών χωρίς τη σύσταση γιατρού, χωρίς να παρατηρούνται σημαντικές διαφορές μεταξύ των δύο φύλων ούτε διαφορές μεταξύ των τριών ηλικιακών ομάδων.

Σύγκριση Μαγνησίας με Περιφέρεια Θεσσαλίας και με το εθνικό δείγμα

Συγκριτικά με τους υπόλοιπους Νομούς της Θεσσαλίας τα ποσοστά του Ν. Μαγνησίας για τη χρήση όλων των εξαρτησιογόνων ουσιών δεν διαφέρουν σημαντικά.

Συγκριτικά με το σύνολο της χώρας, οι μαθητές στο Ν. Μαγνησίας κάνουν χρήση όλων των εξαρτησιογόνων ουσιών που εξετάστηκαν σε ποσοστά παρόμοια με εκείνα των εφήβων στο εθνικό δείγμα. Εξαιρείται αποτελεί η υπερβολική κατανάλωση οινόπνευματώδων ποτών (περισσότερα από 5 ποτά στη σειρά) για την οποία τα ποσοστά των εφήβων στο Ν. Μαγνησίας είναι χαμηλότερα από εκείνα του εθνικού δείγματος.

Αναγκία η "Πρόταση Ζωής"

"Τα αποτελέσματα της έρευνας του Ε.Π.Π.Σ.Υ. επιβεβαιώνουν τη χρησιμότητα και την αναγκαιότητα της λειτουργίας των Κέντρων Πρόληψης, καθώς και την αποτελεσματικότητά τους. Τα υψηλά ποσοστά του Νομού Μαγνησίας καθιστούν επιτακτική ανάγκη την παρουσία μας στο πλαίσιο του ρόλου των Κέντρων και μας δίνουν δύναμη να συνεχίζουμε πιο δυναμικά το έργο μας, δήλωσε η πρόεδρος του Κέντρου, κ. Δωροθέα Κολυνδρίνη.